25.6.2026

Kunta- ja alueosasto

Kunnanhallituksille

PÄÄTÖS KUNNAN PERUSPALVELUJEN VALTIONOSUUDEN MUUTOKSESTA VUODELLE 2026

Käyttämättömän määrärahan palautus valtion talousarvion momentilta 28.90.31 (Kuntien yhdistymisen taloudellinen tuki)

Valtion vuoden 2026 toisen lisätalousarvion mukaan kunnan peruspalveluiden valtionosuuteen lisätään 11 000 000 euroa liittyen momentilla 28.90.31 (Kuntien yhdistymisen taloudellinen tuki) vuonna 2026 käyttämättä jäävien kuntarakennelain (1698/2009) 41 §:n mukaisten kuntien harkinnanvaraisten yhdistymisavustusten ja 44 §:n mukaisten valtionosuusmenetyksen korvausten palautukseen.

Kuntarakennelain 41 §:n mukaan kuntien yhdistyessä syntyvälle uudelle kunnalle voidaan valtion talousarvion rajoissa maksaa harkinnanvaraista yhdistymisavustusta. Valtioneuvosto päättää harkinnanvaraisen yhdistymisavustuksen myöntämisestä kuntajaon muuttamista koskevan päätöksen yhteydessä. Kuntarakennelain 59 §:n mukaan lain 41 §:ssä tarkoitettujen yhdistymisavustusten yhteismäärää vastaava euromäärä vähennetään kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (618/2021) mukaisesta valtionosuudesta. Valtionosuuden vähennys on kaikissa kunnissa asukasta kohden yhtä suuri. Jos yhdistymisavustukseen varattua euromäärää ei kokonaisuudessaan käytetä varainhoitovuoden aikana, jäljelle jäänyt osa palautetaan kunnille asukasta kohden yhtä suurena osuutena viimeistään varainhoitovuotta seuraavan vuoden aikana.

Valtion vuoden 2026 talousarviossa momentille 28.90.31 (Kuntien yhdistymisen taloudellinen tuki) oli varattu 5 500 000 euroa kuntarakennelain 56 a §:n mukaisiin vaikeassa taloudellisessa asemassa olevien kuntien yhdistymisavustuksiin. Lisäksi momentille oli varattu 5 500 000 euroa kuntarakennelain 41 §:n mukaisiin kuntien harkinnanvaraisiin yhdistymisavustuksiin ja 44 §:n mukaisiin valtionosuusmenetyksen kompensaatioihin.

Koska momentilta 28.90.31 ei makseta vuoden 2026 aikana kuntarakennelain mukaisia avustuksia tai korvauksia, jää momentilla käyttämättä yhteensä 11 000 000 euroa.

Toimivalta:

Valtion vuoden 2026 II lisätalousarvio.

Päätös:

Valtiovarainministeriö on tänään päättänyt lisätä kunnille myönnettävää kunnan peruspalvelujen valtionosuutta 1,96 euroa asukasta kohden vuodelle 2026 valtion vuoden 2026 II lisätalousarvioon perustuen. Lisäys huomioidaan valtionosuuden lisäyksissä ja vähennyksissä. Päätöksen vaikutus kunnalle myönnettyyn kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen ilmenee kunnalle tämän päätöksen liitteestä 1.

Muutos huomioidaan kunnan peruspalvelujen valtionosuuksien vuoden 2026 elokuun maksuerässä. Muutoksella päivitetty valtionosuuslaskelma vuodelle 2026 julkaistaan valtiovarainministeriön verkkosivuilla osoitteessa: https://vm.fi/valtionosuuslaskelmia

Helsingissä 25. kesäkuuta 2026

Kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen

Neuvotteleva virkamies Lauri Piirainen

Oikaisuvaatimusosoitus

Jos kunta on tyytymätön valtiovarainministeriön kunnan peruspalvelujen valtionosuuden myöntämistä tai veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvausta koskevaan päätökseen, sillä on kunnan peruspalvelujen valtionosuuslain 51 §:n nojalla oikeus kolmen kuukauden kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan tehdä kirjallinen oikaisuvaatimus valtiovarainministeriölle. Oikaisuvaatimusohjeet ovat tämän päätöksen liitteenä 2.

Liitteet

Maksuerittely (Liite 1)
Oikaisuvaatimusohjeet (Liite 2)

Tiedoksi

Valtiovarainministeriö/Kehittämis- ja hallintotoiminto
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Opetushallitus
Suomen Kuntaliitto

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

MAKSUERITTELY

LIITE 1

25.6.2026

Äänekoski

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus ja veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvaus vuonna 2026, valtion vuoden 2026 II lisätalousarvio

Valtiovarainministeriö myöntää kunnan peruspalveluiden valtionosuuden sekä päättää veroperustemuutoksista johtuvista verotulomenetysten korvauksista. Valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta sekä kotikuntakorvauksista säädetään kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetussa laissa (618/2021).

Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus maksaa valtionosuudet ja muun rahoituksen kunnille ja muille valtionosuuden tai rahoituksen saajille yhtenä kokonaisuutena varainhoitovuoden alusta kuukausittain yhtä suurina erinä, viimeistään kuukauden 11. päivänä. Yhdistettyyn maksatukseen sisältyvät valtiovarainministeriön myöntämä kunnan peruspalvelujen valtionosuus, verotulomenetysten korvaukset ja kotikuntakorvaukset sekä opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa sekä vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa tarkoitettu rahoitus.

	euroa / kuukausi	*euroa / vuosi*
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (sis. verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen)	773 868	9 274 073
- josta verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	292 279	3 507 343
- josta osakuntaliitoksen osuus	0	0
Kotikuntakorvaustulot	27 090	325 082
Kotikuntakorvausmenot	-30 119	-361 424
Yksityisten opetuksen järjestäjien arvonlisävero	0	0
Veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvaus	122 808	1 473 693
Yhteensä	893 647	10 711 424

Tarkempi erittely kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja sen laskentatekijöistä sekä kotikuntakorvauksista löytyy valtiovarainministeriön verkkosivuilta:

Vuoden 2026 valtionosuuspäätökset ja niihin liittyvät laskentatiedot:
- vm.fi/valtionosuuspaatoksia-ja-laskentatietoja

Tieto opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa sekä vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa tarkoitetusta rahoituksesta:

- oph.fi/rahoitus/valtionosuudet
- vos.oph.fi/rap/

Lisätietoja:
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, verotulomenetysten korvaus ja kotikuntakorvaukset

Valtiovarainministeriö

sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi

Lauri Piirainen, neuvotteleva virkamies
p. 0295 530 521

Teija Kauhanen, erityisasiantuntija
p. 0295 530 619

Jakelu

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden ja kotikuntakorvaustulojen saajat

Tiedoksi

Valtiovarainministeriö/Kehittämis- ja hallintotoiminto
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Opetushallitus
Suomen Kuntaliitto

LIITE

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikeus hakea oikaisua

Jos kunta on tyytymätön edellä olevaan päätökseen, sillä on kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 51 §:n nojalla oikeus kolmen kuukauden kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan tehdä kirjallinen oikaisuvaatimus valtiovarainministeriölle.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Valtiovarainministeriö
Kunta- ja aluehallinto-osasto
PL 28
00023 Valtioneuvosto
faksi (09) 160 331 23 (kirjaamo)
sähköpostiosoite: kirjaamo.vm@gov.fi

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä.

Oikaisuvaatimuksen muoto, sisältö sekä lähettäminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti ja siitä on käytävä ilmi oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja osoite, hakijan vaatimukset ja vaatimuksen perusteet sekä mitä päätöstä oikaisuvaatimus koskee.

Oikaisuvaatimus on toimitettava valtiovarainministeriölle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä. Oikaisuvaatimus voidaan lähettää sähköpostitse tai faksilla.

Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vappu, joulu- tai juhannusaattopäivä tai lauantai, oikaisuvaatimus voidaan jättää ensimmäisenä arkipäivänä edellä mainitun päivän jälkeen.